

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
СПЕЦИЈАЛНЕ БОЛНИЦЕ ЗА НЕСПЕЦИФИЧНЕ ПЛУЋНЕ
БОЛЕСТИ „СОКОБАЊА“, СОКОБАЊА
по ревизији сврсисходности пословања
„Ефикасност коришћења капацитета специјалних болница за
рехабилитацију“**

Број: 400-1850/2023-05/62
Београд, 15. април 2025. године

Садржај:

1. УВОД.....	4
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	5
ПРИОРИТЕТ 1 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана	5
2.1. ЗАКЉУЧАК: Није обезбеђено ефикасно коришћење уговорених капацитета РХ центара (субјеката ревизије), на шта су утицале одлуке лекарских комисија о упућивању пацијената у конкретну специјалну болницу, што уз начин финансирања, који није прилагођен специфичностима РХ центара, може довести до проблема у ликвидности, редовном финансирању плата запослених и измирењу обавеза према добављачима	5
2.1.1. РХ центри (субјекти ревизије) нису континуирано достављали податке о расположивим капацитетима.....	5
2.1.1.1. Опис несврсисходности.....	5
2.1.1.2. Исказане мере исправљања	5
2.1.1.3. Оцена мера исправљања	6
2.2. ЗАКЉУЧАК: Комерцијални капацитети РХ центара (субјеката ревизије) нису адекватно искоришћени, јер недостаје стратешки приступ планирању ових активности, обучен кадар у области маркетинга, реконструкција и модернизација објеката и препознавање значаја туристичке понуде специјалних болница за развој туризма.....	6
2.2.1. РХ центри (субјекти ревизије) нису редовно усклађивали цену БО дана за комерцијалне кориснике са стопом раста инфлације ни стварним трошковима пружања услуге, већ су најчешће формирали цене на основу анализе цене БО дана других РХ центара	6
2.2.1.1. Опис несврсисходности.....	6
2.2.1.2. Исказане мере исправљања	7
2.2.1.3. Оцена мера исправљања	7
ПРИОРИТЕТ 2 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана	7
2.3. ЗАКЉУЧАК: Комерцијални капацитети РХ центара (субјеката ревизије) нису адекватно искоришћени, јер недостаје стратешки приступ планирању ових активности, обучен кадар у области маркетинга, реконструкција и модернизација објеката и препознавање значаја туристичке понуде специјалних болница за развој туризма.....	7
2.3.1. Половина комерцијалних капацитета РХ центара (субјеката ревизије) није била искоришћена у 2022. и 2023. години, услед лошег стања у коме се објекти налазе, недостатка обученог кадра који би се бавио маркетиншким активностима и непрепознавања потенцијала које имају РХ центри за развој здравственог туризма	7
2.3.1.1. Опис несврсисходности.....	7
2.3.1.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање	8
2.3. ЗАКЉУЧАК: Комерцијални капацитети РХ центара (субјеката ревизије) нису адекватно искоришћени, јер недостаје стратешки приступ планирању ових активности, обучен кадар у области маркетинга, реконструкција	

**и модернизација објеката и препознавање значаја туристичке понуде специјалних
болница за развој туризма.....9**

2.3.2. РХ центрима (субјектима ревизије) недостаје стратешки приступ планирању и мерењу
успешности и заокружен нормативни оквир, како би ефикасније пружали услуге у области туризма ..9

2.3.2.1. Опис несврсисходности..... 9

2.3.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање 10

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА..... 10

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Ефикасност коришћења капацитета специјалних болница за рехабилитацију“ број: 400-1850/2023-05/41 од 23. децембра 2024. године, Државна ревизорска институција (у даљем тексту: Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од Специјалне болнице за неспецифичне плућне болести „Сокобања“, Сокобања захтевала достављање одазивног извештаја.

Специјална болница за неспецифичне плућне болести „Сокобања“, Сокобања (у даљем тексту: СБ Сокобања) је доставила Одазивни извештај Број: 01-469 од 20. марта 2025. године које је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, в. д. директора.

У одазивном извештају приказане су мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивним извештајима, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 1 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана

2.1. ЗАКЉУЧАК: Није обезбеђено ефикасно коришћење уговорених капацитета РХ центара (субјеката ревизије), на шта су утицале одлуке лекарских комисија о упућивању пацијената у конкретну специјалну болницу, што уз начин финансирања, који није прилагођен специфичностима РХ центара, може довести до проблема у ликвидности, редовном финансирању плата запослених и измирењу обавеза према добављачима

2.1.1. РХ центри (субјекти ревизије) нису континуирано достављали податке о расположивим капацитетима.

2.1.1.1. Опис несврсисходности

Републички фонд води евиденцију уговорених капацитета за спровођење продужене рехабилитације осигураних лица којима располажу РХ центри (Централни букинг), у електронској форми са списком здравствених установа за рехабилитацију. РХ центри су у обавези да свакодневно достављају Републичком фонду потребне податке у електронској форми који се уносе у Централни букинг.

РХ центри у 2022. и 2023. години нису уносили на дневном/месечном нивоу податке о стању расположивих капацитета (према њиховим изјавама, Централни букинг није био функционалан), нити су лекарске комисије електронским путем вршиле резервацију места у Централном букингу.

До обезбеђења података у новој верзији Централног букинга, лекарским комисијама су подаци о слободним капацитетима у РХ центрима били обезбеђени у форми обавештења Дирекције Републичког фонда Сектора за здравствено осигурање.

Републички фонд је у току 2024. године израдио унапређену верзију електронске евиденције о расположивим капацитетима у здравственим установама за продужену рехабилитацију. Сви РХ центри су почели са уносом података и заказивањем осигураника.

Уколико лекарске комисије немају ажурне и потпуне податке о расположивим капацитетима РХ центара, постоји ризик да ће доћи до одлагања пружања услуге продужене рехабилитације.

На основу свега наведеног, дата је препорука СБ Сокобања да редовно из Централног букинга преузимају податке о резервисаним местима у тој установи на основу оцена лекарских комисија и ажурирају слободне капацитете.

2.1.1.2. Исказане мере исправљања

СБ Сокобања је доставила оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузела следеће мере и активности:

- СБ Сокобања у одазивном извештају наводи да на дневном нивоу уноси податке о стању расположивих капацитета, а да лекарске комисије на дневном нивоу електронским путем врше резервацију места у Централном букингу.

Докази:

- Извод са портала Ц-букинга за 100 резервација од 557 унетих.

2.1.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2. ЗАКЉУЧАК: Комерцијални капацитети РХ центара (субјеката ревизије) нису адекватно искоришћени, јер недостаје стратешки приступ планирању ових активности, обучен кадар у области маркетинга, реконструкција и модернизација објеката и препознавање значаја туристичке понуде специјалних болница за развој туризма

2.2.1. РХ центри (субјекти ревизије) нису редовно усклађивали цену БО дана за комерцијалне кориснике са стопом раста инфлације ни стварним трошковима пружања услуге, већ су најчешће формирали цене на основу анализе цене БО дана других РХ центара

2.2.1.1. Опис несврсисходности

С обзиром да се услуге пружене комерцијалним корисницима вреднују по цени БО дана, очекивано је да постоји структура цене, као што је случај са БО даном и услугама које се пружају осигураницима Републичког фонда. Сви РХ центри (субјекти ревизије) су утврдили цене БО дана за комерцијалне кориснике, као и услуга које пружају осигураним лицима у оквиру специјалне болнице за рехабилитацију.

Међутим, СБ Агенс и СБ Гејзер нису утврдили структуру трошкова који улазе у цену БО дана, а ниједан од субјеката ревизије није редовно усклађивао цене БО дана за растом инфлације. Према наводима РХ центара (субјеката ревизије), цене БО дана формиране су углавном истраживањем тржишта анализирајући цене БО дана других специјалних болница за рехабилитацију и лечење. Поред тога, СБ Сокобања узела је у обзир и реалне трошкове, односно цене коштања за исхрану гостију, трошкове хигијене, електричне енергије, термоминералне воде, односно природно лековити фактор који плаћају општини Сокобања према потрошњи, трошкове грејања, воде и канализације, трошкове зарада запослених.

Утврђивање цене БО дана за комерцијалне кориснике, без израчунавања калкулативних елемената који улазе у цену БО дана (појединачно исказани трошкови зараде, хране, енергената, лекова, хигијене итд.), као ни њиховог редовног прилагођавања расту инфлације, може довести до ризика да РХ центри не могу редовно да измирују обавезе према запосленима и добављачима по основу пружених услуга комерцијалним корисницима.

На основу свега наведеног, дата је препорука СБ Сокобања да израде методологију утврђивања цене БО дана којом ће, између осталог, утврдити структуру трошкова, динамику прилагођавања цене БО дана расту трошкова живота (инфлацији) и другим факторима који утичу на трошкове специјалне болнице, водећи рачуна о специфичности установе и услугама које пружају.

2.2.1.2. Исказане мере исправљања

СБ Сокобања је доставила оверен одазивни извештај у форми акционог плана и навело да је ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији предузела следеће мере и активности:

- СБ Сокобања је донела Одлуку о утврђивању методологије за утврђивање цене услуга на основу које је израђена калкулација цене БО дана за 2025. годину. Калкулација цене БО дана за 2025. годину урађена је на основу висине трошкова елемената цене коштања у 2024. години (плате, исхрана, енергенти, стални трошкови, лекови и сан. материјал итд.).

Докази:

- Одлука о утврђивању методологије за утврђивање цене услуга Специјалне болнице Сокобања бр. 01-1849/1 од 18. децембра 2024. године са калкулацијом цене БО дана бр. 01-1899/1 од 23. децембра 2024. године.

2.2.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

ПРИОРИТЕТ 2 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана

2.3. ЗАКЉУЧАК: Комерцијални капацитети РХ центара (субјеката ревизије) нису адекватно искоришћени, јер недостаје стратешки приступ планирању ових активности, обучен кадар у области маркетинга, реконструкција и модернизација објеката и препознавање значаја туристичке понуде специјалних болница за развој туризма

2.3.1. Половина комерцијалних капацитета РХ центара (субјеката ревизије) није била искоришћена у 2022. и 2023. години, услед лошег стања у коме се објекти налазе, недостатка обученог кадра који би се бавио маркетиншким активностима и непрепознавања потенцијала које имају РХ центри за развој здравственог туризма

2.3.1.1. Опис несврсисходности

Део смештајних капацитета, у складу са Законом о здравственој заштити, специјална болница која у обављању здравствене делатности користи природни фактор лечења (гас, минералну воду итд.) може уговорити на тржишту, пружањем услуга из туризма, у складу за прописима којима се уређује туризам.¹

Капацитети које РХ центри уговарају са Републичким фондом представљају део укупних капацитета РХ центара. У ситуацији када не могу да утичу на реализацију капацитета који се уговарају са Републичким фондом, важно је да предузму све активности, у оквиру својих могућности, да преостали део смештајних капацитета уписује у што већем обиму.

¹ Члан 95 Закона о здравственој заштити.

У 2022. години СБ Сокобања је реализовала више БО дана за комерцијалне кориснике него за осигурана лица, али у 2023. години је остварила приближно исти број БО дана за осигурана лица и за комерцијалне кориснике.

У току 2022. и 2023. године проценат реализације комерцијалних капацитета у СБ Сокобања је око 50%.

У објекту Стари Завод (Сокоград), у коме су смештени комерцијални капацитети (110 постеља за које је добијена сагласност министарства надлежног за послове туризма), у функцији није девет постеља због застарелости и дотрајалости објекта и стављања ван употребе соба које не задовољавају данашње стандарде и захтеве корисника.

Објекат Стари Завод (Сокоград) није радио у периоду од 2. јануара 2023. године до 14. маја 2023. године, укупно 133 од 365 дана или 36%. Наиме, објекат Стари Завод је стар 60 година и годинама уназад је у зимским месецима затворен због смањеног прилива пацијената, уштеде електричне енергије и других енергената (лож уље, дрва и угаљ), као и уштеде осталих материјалних ресурса (храна, прибор за чишћење и одржавање хигијене, технички материјал и остало). Због наведеног долази до рационализације и радне снаге.²

Планирање већих инвестиција (осим текућег одржавања), а у циљу реконструкције овог објекта није било могуће, због нерегулисаних катастарских и имовинских односа. Овај проблем је решен 2024. године, када је објекат Стари Завод (Сокоград) укњижен, као и објекти Вила Бота, Вила Далмација, Мала Бота, купатила „Амам“ и „Бањица“. План СБ Сокобање је да у наредном периоду конкуришу пројектима за средства код Министарства за јавна улагања, Министарства здравља, Републичког фонда и осталих релевантних институција за адаптацију, реконструкцију и санацију ових објеката.

Последица недовољног коришћења капацитета је пропуштена могућност за остваривање већих сопствених прихода.

На основу свега наведеног, дата је препорука СБ Сокобања да редовно доставља Министарству здравља захтеве за опрему, инвестиције и инвестиционо одржавање у циљу стављања постојећих капацитета у оптимално стање за коришћење.

2.3.1.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

СБ Сокобања је доставила оверен одазивни извештај у форми акционог плана у коме су описане следеће мере и активности:

- До дана достављања одазивног извештаја СБ Сокобања је доставила Министарству здравља девет програма / пројеката за 2025. годину који ће се финансирати из буџета РС;

- У одазивном извештају СБ Сокобања наводи да ће у будућем пословању редовно достављати Министарству здравља захтеве за опрему, инвестиције и инвестиционо одржавање у циљу стављања постојећих капацитета у оптимално стање за коришћење, о чему ће доставити доказе.

Докази:

- Одазивни извештај СБ Сокобања,
- 9 дописа упућених Министарству здравља од 14. јануара 2025. године и 18. марта 2025. године са пројектима у прилозима (за набавку вертикалне пратформе за старије

² Иста ситуација је и у објектима: Вила Бота, Мала Бота и Вила Далмација.

особе и особе са инвалидитетом; за набавку пет комбинованих електроапарата за службу физикалне медицине и рехабилитацију; за извођење стабилног система за аутоматску детекцију и дојаву пожара у објекту Нови Завод; за набавку болничких кревета са душеком за полуинтензивну и интензивну негу одељења пулмологије и одсека кардиологије; за опремање кабинета за тестове плућне функције за потребе дијагностике; за набавку видео бронхоскопа за потребе кабинета за бронхоскопију; за набавку медицинске опреме за потребе одсека рехабилитације деце; за набавку медицинске опреме за потребе одсека рехабилитације деце) и доказима да су пројекти послати е-маилом и поштом препоручено.

СБ Сокобања је предузела мере како би отклонила утврђене несврсисходности. Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да СБ Сокобања до 26. децембра 2025. године достави доказе да је редовно достављала Министарству здравља захтеве за опрему, инвестиције и инвестиционо одржавање у циљу стављања постојећих капацитета у оптимално стање за коришћење.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.3. ЗАКЉУЧАК: Комерцијални капацитети РХ центара (субјеката ревизије) нису адекватно искоришћени, јер недостаје стратешки приступ планирању ових активности, обучен кадар у области маркетинга, реконструкција и модернизација објеката и препознавање значаја туристичке понуде специјалних болница за развој туризма

2.3.2. РХ центрима (субјектима ревизије) недостаје стратешки приступ планирању и мерењу успешности и заокружен нормативни оквир, како би ефикасније пружали услуге у области туризма

2.3.2.1. Опис несврсисходности

Како би РХ центри ефикасно пружали услуге у области туризма, потребно је да стратешки приступе планирању и реализацији ових активности и ангажују обучен кадар за обављање послова у области угоститељства, маркетинга, промоције и сл.

Обавеза стратешког планирања и мерење успешности (перформанси) произилази из законом дефинисане обавезе успостављања финансијског управљања и контроле, односно одговорности руководиоца корисника јавних средстава за одређивање циљева корисника јавних средстава којим руководи, разраду и спровођење стратешких планова, акционих планова и програма за остварење циљева.

РХ центри (субјекти ревизије) нису јасно дефинисали: стратешке циљне вредности које желе постићи коришћењем комерцијалних капацитета, начин како ће се циљеви остварити, ризике који могу утицати на њихово остварење и како их минимизирати, као ни начин њиховог праћења, што за последицу може имати угроженост ефикасног, економичног и ефективног остварења циљева организације као целине.

На основу свега наведеног, дата је препорука СБ Сокобања да стратешки приступе пружању услуга у области туризма, одреде циљне вредности које треба

постићи у наредном периоду, начин њиховог остварења, ризике и како их минимизирати, као и начине њиховог праћења.

2.3.2.2. Исказане мере исправљања и њихово вредновање

СБ Сокобања је доставила оверен одазивни извештај у форми акционог плана у коме су описане следеће мере и активности:

- СБ је усвојила Програм рада и развоја СБ Сокобања за 2025. годину у којем је на страни 10. предвиђено да је у 2025. план да се изради Стратешки план СБ за период 2026-2029. године;

- У међувремену, СБ Сокобања је израдила флајере на српском, енглеском, руском, немачком, бугарском, турском и македонском језику;

- СБ Сокобања је закључила Уговоре о емитовању огласа на интернет медију и рекламирању турског купатила Амам, као и Уговор о оглашавању путем рекламног паноа у центру Сокобања;

- Биће донет Стратешки план СБ Сокобања за период 2026-2029. године којим ће бити предвиђени стратешки циљеви у области здравственог туризма, којим ће се одредити циљне вредности које треба постићи у наредном периоду, начин њиховог остварења, ризици и како их минимизирати, као и начини њиховог праћења

Доказ:

- Одазивни извештај СБ Сокобања,
- Програм рада и развоја СБ Сокобања за 2025. годину бр. 01-21/7/3 од 19. марта 2025. године и Одлука УО о усвајању овог Програма бр. 01-21/7/3/1 од 19. марта 2025. године;
- Флајери на 7 језика;
- Уговор о промоцији турског купатила Амам број 02-22/10-6-25 од 12.02.2025. године;
- Уговор о емитовању огласа на интернет медију број 02-22/10/7-25 од 12.02.2025. године;
- Уговор о оглашавању путем рекламног паноа у центру Сокобање број 02-22/4/5-25 од 27.01.2025. године

СБ Сокобања је предузела мере како би отклонила утврђене несврсисходности. Ради потпуног отклањања несврсисходности откривених у ревизији, потребно је да СБ Сокобања до 26. децембра 2025. године достави Стратешки план СБ за период 2026-2029. године којим ће бити предвиђени стратешки циљеви у области здравственог туризма, којим ће се одредити циљне вредности које треба постићи у наредном периоду, начин њиховог остварења, ризици и како их минимизирати, као и начини њиховог праћења.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (доказа за отклоњене несврсисходности првог приоритета и акта субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности другог приоритета). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднела СБ Сокобања задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте, укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

В.Ф. ГЕНЕРАЛНОГ ДРЖАВНОГ
РЕВИЗОРА

Марија Обреновић

Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
15. април 2025. године